

MESTO STARÁ ĽUBOVŇA

Mestský úrad, Obchodná č. 1, 064 01 Stará Ľubovňa

Materiál na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Starej Ľubovni

Číslo: IX/2019
Dňa: 11.12.2019

K bodu programu: č. 6.1

Názov materiálu: Návrh Konceptie práce s mládežou v meste Stará Ľubovňa na roky 2020 – 2027.

Materiál obsahuje: Návrh uznesenia
Návrh Konceptie práce s mládežou v meste Stará Ľubovňa na roky 2020 – 2027

Materiál predkladá: PhDr. Marta Hanečáková, PhD.,
riaditeľka CVČ v Starej Ľubovni

Materiál vypracovali: PhDr. Marta Hanečáková, PhD.,
riaditeľka CVČ v Starej Ľubovni,

PaedDr. Eva Kollárová,
vedúca oddelenia školstva, kultúry, športu a mládeže

a kolektív

Materiál prerokovaný

- na zasadnutí Komisie vzdelávania, kultúry a cestovného ruchu 20.11.2019

Prijaté uznesenie :

Komisia prerokovala a odporúča schváliť Návrh koncepcie práce s mládežou v meste Stará Ľubovňa na roky 2020 – 2027 v zmysle predloženého návrhu.

- v Mestskej školskej rade 21.11.2019

Prijaté uznesenie :

MŠR prerokovala a odporúča schváliť Návrh koncepcie práce s mládežou v meste Stará Ľubovňa na roky 2020 – 2027 v zmysle predloženého návrhu.

Návrh uznesenia

Mestské zastupiteľstvo v Starej Ľubovni po prerokovaní predloženého návrhu

schvaľuje

Koncepciu práce s mládežou v meste Stará Ľubovňa na roky 2020 – 2027 v zmysle predloženého návrhu.

**Koncepcia práce s mládežou v meste Stará Ľubovňa
na roky 2020 – 2027**

Obsah

Obsah	2
ÚVOD	3
1. VÝCHODISKÁ	4
1. 1 Európska úroveň	4
1. 2 Celoštátna úroveň	5
1. 3 Regionálna úroveň	6
1. 4 Miestna úroveň	6
1. 5 SWOT ANALÝZA	7
2. Strategická časť	
2. 1 Ciele miestnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži	8
2. 2 Hlavné zásady miestnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži	8
2. 3 Kľúčové oblasti miestnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži	9
2. 3. 1 Vzdelávanie, zamestnanosť, tvorivosť a podnikavosť, dobrovoľníctvo	9
2. 3. 2 Participácia, práca s mládežou, mládež a svet, dobrovoľníctvo	10
2. 3. 3 Inklúzia, životné prostredie, zdravie a životný štýl, dobrovoľníctvo	11
3. Implementačná časť, realizácia a hodnotenie plnenia cieľov koncepcie	11
3. 1 Aktéri miestnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži	11
3. 1. 1 Obec na úseku starostlivosti o mládež	11
3. 1. 2 Inštitúcie a organizácie	12
3. 1. 3 Komisia	12
3. 1. 4 Koordinátor práce s mládežou	12
3. 1. 5 Štruktúry žiackych a mládežníckych neformálnych skupín	13
3. 2 Implementácia aktivít a plán konkrétnych aktivít v daných oblastiach	13
3. 3 Indikátory hodnotenia výsledku aktivít	14
3. 3. 1 Kvantitatívne ukazovatele	14
3. 3. 2 Kvalitatívne ukazovatele	14
3. 3. 3. Analýza výsledkov	15
ZÁVER	16

Prílohy:

Zoznam zapojených účastníkov do procesu

Štatistika

Akčný plán

Úvod

Práca s deťmi a mládežou sa vyznačuje veľkou rozmanitosťou v tom, ako sa realizuje, v tom, ako je organizovaná, riadená a financovaná. Predstavuje tak proces učenia nielen pre samotných mladých ľudí, ale aj pre spoločnosť ako takú.

Občanmi tejto krajiny sú aj deti a mladí ľudia, ktorí tvoria významnú súčasť každej miestnej samosprávy. Preto je dôležité venovať im pozornosť, lebo oni sú našou budúcnosťou.

Aj budúcnosť nášho mesta závisí od mladých ľudí a od toho, aké podmienky pre život im vytvoríme. Naším zámerom je nastaviť základný koncept, z ktorého bude možné v práci s mládežou vychádzať. **Koncepcia práce s mládežou mesta Stará Ľubovňa na roky 2020 – 2027** je základným dokumentom, ktorý následne spolu s **Akčným plánom práce s mládežou** nastavuje, kde sa v súčasnosti nachádzame a kde chceme v tejto oblasti smerovať – ciele, priority, východiská, hlavné oblasti, postupy a hodnotenie kvality realizovaných postupov.

Tvorbe koncepcie predchádzalo vytvorenie analýzy práce s mládežou a definovanie základných cieľov a vízií prostredníctvom miestnych konzultácií. Do konzultácií boli zapojení zástupcovia rôznych inštitúcií (ZŠ, SŠ, ÚPSVaR, Okresné riaditeľstvo policajného zboru, Ľubovnianska knižnica, Ľubovnianske múzeum, Mládežnícky parlament mesta Stará Ľubovňa, zástupcovia ŽSR ZŠ a SŠ v meste, neformálne skupiny mladých ľudí) pôsobiacich v oblasti práce s mládežou v meste Stará Ľubovňa. Východiskom bol „Program rozvoja mesta Stará Ľubovňa na roky 2015 – 2020“.¹

Pod prácou s mládežou rozumieme cieľavedomú činnosť, ktorá reaguje na potreby mladých ľudí a vedie k pozitívnemu rozvoju ich osobnosti, aby sa dokázali plnohodnotne uplatniť v živote. Je založená na princípe dobrovoľnej účasti mládeže, partnerského prístupu a vzájomného rešpektu.²

¹ <https://www.staralubovna.sk/item/prm-2015-2020-schvaleny/>

² https://www.minedu.sk/data/files/3889_strategia_pre_mladez.pdf

1. Východiská

Na účely zákona č. 282/2008 Z. z. o podpore práce s mládežou – mládežník je osoba, ktorá dovŕšila vek najviac 30 rokov, mládež je skupina najmenej troch mládežníkov.³

Politika vo vzťahu k deťom a mládeži sa organizuje **v štyroch úrovniach**, ktorým prislúchajú originálne a prenesené kompetencie:

1. európska, ktorú stanovuje a plánuje Európska únia prostredníctvom komisie pre mládež,
2. celoštátna / národná, ktorú plánujú a realizujú ústredné orgány štátnej správy; koordinátorom jej realizácie je Ministerstvo školstva vedy, výskumu a športu SR,
3. regionálna, ktorú plánujú a realizujú vyššie územné celky,
4. miestna, ktorú plánujú a realizujú obce a mestá.

1. 1 Európska úroveň

Európska komisia prijala novú **stratégiu Európskej únie pre mládež na roky 2019 – 2027**.⁴ Nová stratégia má medzirezortný a medzisektorový charakter a zahŕňa krátkodobé i dlhodobé opatrenia týkajúce sa kľúčových oblastí politiky, ktoré ovplyvňujú mladých ľudí v Európe, najmä vzdelávania mládeže, zamestnanosti, tvorivosti a podnikania, sociálneho začlenenia, zdravia a športu, občianskej angažovanosti a dobrovoľníckej činnosti. V novej stratégii sa tiež zdôrazňuje dôležitosť práce s mládežou a vymedzujú sa posilnené opatrenia na lepšie vykonávanie politík týkajúcich sa mládeže na úrovni EÚ.

Spolupráca EÚ v oblasti mládeže maximálne využije potenciál politiky v oblasti mládeže. Podporuje účasť mládeže na demokratickom živote v súlade s článkom 165 Zmluvy o fungovaní EÚ. Podporuje tiež spoločenskú a občiansku účasť a chce zabezpečiť, aby všetci mladí ľudia mali potrebné zdroje na svoju účasť v spoločnosti.

Ciele stratégie v nadchádzajúcich rokoch:

- umožniť mladým ľuďom, aby boli strojcami svojho vlastného života, podporovať ich osobný rozvoj a rast k autonómii, budovať ich odolnosť a vybaviť ich životnými zručnosťami, aby dokázali čeliť meniacemu sa svetu,
- podporovať mladých ľudí a vybaviť ich potrebnými zdrojmi tak, aby sa stali aktívnymi občanmi, činiteľmi solidarity a pozitívnej zmeny inšpirovanej hodnotami EÚ a európskou identitou,
- zlepšiť politické rozhodnutia, pokiaľ ide o ich vplyv na mladých ľudí, vo všetkých odvetviach, konkrétne v oblasti zamestnania, vzdelávania, zdravia a sociálneho začlenenia,
- prispieť k odstráneniu chudoby mládeže a všetkých foriem diskriminácie a podporovať sociálne začlenenie mladých ľudí.

V novej stratégii sa zdôrazňuje potreba riešenia hlavných oblastí v sektore mládeže:

³ https://www.minedu.sk/data/files/3887_zakon-c-282_2008-z-z-o-podpore-prace-s-mladezourt.pdf

⁴ https://www.iuventu.sk/files/strat%C3%A9gia_%C3%BAradn%C3%BD%20vestn%C3%ADk.pdf

Zapájať.

Mladí ľudia musia mať slovo pri vývoji, vykonávaní a hodnotení politík, ktoré sa ich dotýkajú, ako je napríklad stratégia EÚ pre mládež, ako aj národné stratégie pre mládež. Podstatné je byť maximálne inkluzívny a prispôbiť sa súčasným a nadchádzajúcim výzvam, skúmať nové a alternatívne formy účasti.

Spájať.

Spojenia, vzťahy a výmena skúseností sú hlavným prínosom pre solidaritu a budúci rozvoj Európskej únie. Toto spojenie sa najlepšie uľahčuje pomocou rôznych foriem mobility. Je potrebné, aby boli príležitosti pre mladých ľudí zakúsiť zmeny, spoluprácu, kultúrne a občianske aktivity v európskom kontexte dostupné pre všetkých mladých ľudí.

Posilňovať postavenie mladých ľudí.

Posilnenie postavenia mladých ľudí znamená povzbudiť ich k tomu, aby vzali zodpovednosť za svoje životy do vlastných rúk. Práca s mládežou prináša mladým ľuďom jedinečnú výhodu pri prechode do dospelosti, pretože im poskytuje bezpečné prostredie na získanie sebavedomia a učenie sa neformálnym spôsobom.

Dokumenty tejto úrovne sú **Biela kniha o mládeži, Stratégia EÚ pre mládež, Európska charta práce s mládežou na lokálnej úrovni, Hodnotiace správy o mládeži.**

1. 2 Celoštátna úroveň/národná

- **Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon)** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- **Zákon č. 282/2008 Z. z. o podpore práce s mládežou**, kde okrem vymedzenia základných úloh sa venuje aj prenesenému výkonu štátnej správy a úlohám miest a obcí § 6 je venovaný obciam a jej úlohám;
- **Zákon č. 406/2011 Z. z. o dobrovoľníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.**

Nakoľko sú aktuálne v pripomienkovaní nové stratégie SR na nadchádzajúce obdobie, vychádzame ešte z:

- Stratégia Slovenskej republiky pre mládež na roky 2014 – 2020;
- Konceptia rozvoja práce s mládežou na roky 2016 – 2020 (schválená uznesením Vlády SR č. 16 dňa 13. januára 2016);
- Národná správa o mládeži v Slovenskej republike;
- Charta práce s mládežou na lokálnej úrovni.

1. 3 Regionálna úroveň

- **Konceptia rozvoja práce s mládežou v Prešovskom samosprávnom kraji s výhľadom do roku 2025**

Konceptia rozvoja práce s mládežou v Prešovskom samosprávnom kraji do roku 2020 (ďalej len „konceptia“) je strategickým dokumentom, ktorý definuje východiská, princípy, cieľ a priority

pôsobnosti kraja a iných subjektov v kľúčových oblastiach rozvoja práce s mládežou v Prešovskom kraji.⁵

Strategický rámec práce s mládežou v PSK predstavuje previazaný systém východísk, princípov a cieľa regionálnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži.

Prioritné oblasti rozvoja práce s mládežou sú rozčlenené do deviatich tematických oblastí – Zamestnanosť a vzdelávanie, Tvorivosť a podnikavosť, Dobrovoľníctvo, Zdravie, Kvalita života a sociálne začlenenie, Hodnoty a vzťahy, Participácia, Mládež a svet, Práca s mládežou.

Obsahuje postup na implementáciu, realizáciu a hodnotenie koncepcie.

Cieľom regionálnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži je vytvoriť podmienky a príležitosti pre zvyšovanie kvality života mladých ľudí žijúcich a pôsobiacich na území Prešovského kraja v kľúčových oblastiach. Stanovenie čiastkových cieľov a opatrení na ich dosiahnutie.

- **Zákon o podpore práce s mládežou** v §5 a §6 upravuje úlohy kľúčových aktérov mládežníckej politiky na regionálnej a lokálnej úrovni.

- **Akčný plán rozvoja práce s mládežou** v Prešovskom samosprávnom kraji určuje jednotlivé úlohy a ciele.

1.4 Miestna úroveň

Východiskami pre stanovenie Koncepcie práce s mládežou mesta Stará Ľubovňa sú:

- program rozvoja mesta Stará Ľubovňa na obdobie 2015 – 2020 (ďalej len PRM). Program rozvoja mesta je základným východiskovým dokumentom pre spracovanie Koncepcie práce s mládežou v meste Stará Ľubovňa na roky 2020 – 2027. V dokumente PRM v časti D) v bode 7) Školstvo a všestranný rozvoj mládeže (2013 – 2020) je stanovená VÍZIA: **Mesto podporuje všestranný rozvoj osobnosti, vzdelávanie detí a mládeže**. Na základe tohto dokumentu je ďalej rozpracúvaná koncepcia práce mesta Stará Ľubovňa pre mládež.

- štatistické údaje a prieskumy **European Knowledge Centre of Youth Policy (EKCYC)** – on-line databáza, ktorá ako prvá v Európe poskytuje v oblasti práce s mládežou presné informácie, ktoré sa opierajú o aktuálne výskumy o mládeži v rámci celej Európy. Centrum bolo vybudované v rámci Partnerstva „Výskumu o mládeži“ medzi Radou Európy a Európskou komisiou. EKCYC je nástrojom na implementáciu Bielej knihy o mládeži (konkrétne cieľov Európskej komisie). EKCYC funguje na princípe celoeurópskej siete korešpondentov, ktorí sú každoročne zodpovední za zber informácií prostredníctvom dotazníkov. Korešpondentom za Slovensko je IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže.

- štatistické údaje⁶, príloha č.1

- Národná správa o mládeži. V predchádzajúcom období bola zrealizovaná verejná diskusia o mapovaní potrieb mladých ľudí a pracovníkov s mládežou. Vychádzame zo záverov riadených diskusií s mládežou a pracovníkov s mládežou v meste Stará Ľubovňa na zisťovanie potrieb mladých ľudí v našom meste.

⁵ <file:///C:/Users/12345/Desktop/strategia-psk-mladez-2015-2020-vyhľadom-do-roku-2025.pdf>

⁶ <http://datacube.statistics.sk/>

1. 5 SWOT ANALÝZA

<p>SILNÉ STRÁNKY – prednosti, na ktorých môžeme stavať:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legislatívna podpora a podpora samosprávy (dokumenty, zákony), - Výborná vzájomná spolupráca a informovanosť organizácií pracujúcich s mládežou v rámci mesta, - Existencia MPLS, - Know how v oblasti práce s mládežou, systematická práca s mládežou, - Akceptovanie koordinátora práce s mládežou (povereného samosprávou) a existencia komisie mládeže pri MsÚ, - Existencia Žiackych školských rád ZŠ a SŠ, - Dostatok príležitostí na voľnočasové aktivity a dostatok podujatí, do ktorých sa môžu mladí zapojiť, - Možnosť zapojiť sa do aktivít organizovaných samosprávou a organizáciami, napĺňanie Akčného plánu práce s mládežou, - Participácia mladých ľudí na príprave aktivít, ktoré sú pre nich určené a pravidelné zisťovanie potrieb mládeže, - Spolupráca medzi subjektmi formálneho a neformálneho vzdelávania, - Podpora medzigeneračnej spolupráce na úrovni mesta prostredníctvom dobrovoľníckych aktivít, - Možnosť aktívnej účasti a prezentácie mladých na zasadnutiach MsZ a komisiách, - Fungujúca prevencia závislosti na sociálnych sieťach, (šikany, týrania, zneužívania, kyberšikany) prostredníctvom programov, - Dostatok tradičných aktivít podporujúcich rozvoj mladých ľudí. 	<p>SLABÉ STRÁNKY – musíme pracovať na ich redukcii:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pasivita mládeže (nedostatočná motivácia pre mladých ľudí zapájať sa do aktivít), - Nedostatočná informovanosť mladých ľudí o možnostiach dobrovoľníctva a participácie na živote v meste, - Nedostatočné využívanie grantových schém, - Nevychýlený vhodný priestor na stretávanie mladých, - Ponuka podujatí nevychádza z potrieb mladých ľudí, - Nedostatočné mapovanie potrieb mládeže, - Nezájum mladých o veci verejné, - Neochota organizácií pracujúcich s mládežou navzájom spolupracovať, - Nedostatok ľudských zdrojov – koordinátorov žiackych školských rád ochotných pracovať navyše, - Slabé zapojenie koordinátorov do vzdelávania pre nich určených, - Nedostatočné zručnosti na obhajobu záujmov mladých ľudí samotnými mladými ľuďmi, - Nie je vytvorený systém odmeňovania – uznávania práce s mládežou na miestnej úrovni, - Nedostatočná koordinácia aktivít (často sa opakujú tie isté aktivity), - Nedostatočná inovácia aktivít pre mladých, - Neprehľadná ponuka aktivít, seminárov, činnosti pre mladých.
<p>PRÍLEŽITOSTI – pokúsiť sa využiť čo najviac z nich:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Projektové výzvy na získanie finančných prostriedkov, - Neformálne vzdelávanie pre mladých v rôznych oblastiach, - Medzinárodné mobility, cezhraničná spolupráca, výmeny, - Dostatočný počet organizácií, ktoré s mládežou v rámci mesta pracujú a venujú sa jej a ich stále mapovanie a zviditeľňovanie, - Spolupráca so zamestnávateľmi v meste Stará Ľubovňa v rámci duálneho vzdelávania, - Rozvoj alternatívnej kultúry, - Rozvoj environmentálnych aktivít, - Podpora kritického myslenia, - Podpora medzigeneračnej spolupráce, - Záujem médií o témy týkajúce sa mladých ľudí, 	<p>RIZIKÁ / OHROZENIA – je potrebné sa na ne pripraviť:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Neochota, nezájum, nevhodné formy využívania voľného času (ničnerobenie, fajčenie, alkohol...), - Odchod mladých ľudí do zahraničia za pracovnými príležitosťami, - Neexistujúce ukotvenie dobrovoľníctva do 15 rokov v legislatíve, - Demografický vývoj, - Znížené podielové dane, - Nedostatok grantových podporných schém. - Vysoké zastúpenie mladých ľudí s nedostatkom príležitostí v meste (zlá ekonomická situácia rodičov – rómska mládež), - Nedostatok času a príležitostí na stretnutia (myslíme odborníkov, pracovníkov s mládežou, ale aj samotných mládežníckych aktivistov).

<p>- Prírodné bohatstvo, historický a kultúrny potenciál mesta, rozvíjajúca sa oblasť turizmu a cestovného ruchu.</p>	
---	--

2. Strategická časť

Pri tvorbe tejto koncepcie vychádzame z Programu rozvoja mesta Stará Ľubovňa na roky 2015 – 2020, zo súčasnej situácie v oblasti práce s deťmi a mládežou na Slovensku a v meste Stará Ľubovňa. Východiskami pre stanovenie Koncepcie práce s mládežou mesta sú:

- Štatistické údaje a prieskumy European Knowledge Centre of Youth Policy (EKCY)⁷ – on-line databáza, ktorá ako prvá v Európe poskytuje v oblasti práce s mládežou presné informácie, ktoré sa opierajú o aktuálne výskumy o mládeži v rámci celej Európy.
- Národná správa o mládeži.⁸
- **Závery riadených diskusií s mládežou a pracovníkov s mládežou v meste Stará Ľubovňa na zisťovanie potrieb mladých ľudí v našom meste.**

2.1 Ciele miestnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži

Mesto Stará Ľubovňa sa zaväzuje:

- vytvárať podmienky na organizovanie práce s mládežou,
- vytvárať podmienky na spoluprácu subjektov pôsobiacich v danej oblasti,
- podporovať zapojenie sa mládeže do dobrovoľníckej činnosti,
- priznávať práva na svoju vlastnú identitu, rôznorodosť a autonómiu,
- poskytovať príležitosti na aktívne občianstvo a účasť zástupcov mládeže na spoločenskom a politickom živote,
- poskytovať príležitosti na zamestnanie v rámci svojich kompetencií,
- podporovať iniciatívy v rámci práce s mládežou zamerané najmä na:

ochranu životného prostredia, prevenciu sociálno-patologických javov, dobrovoľníctvo, mobilitu mládeže, medzinárodnú spoluprácu, informačné a poradenské služby, záujmové činnosti mládeže, oblasť ochrany a podpory zdravia a iné.

2.2 Hlavné zásady miestnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži

Mesto Stará Ľubovňa:

- potvrdzuje, že mládež má právo aktívne sa zúčastňovať života v spoločnosti, pričom si uvedomuje, že prirodzená účasť mládeže na spoločenskom a politickom živote je základným predpokladom ich pozitívneho príspevku k rozhodnutiam, ktoré sa týkajú ich súčasného i budúceho života, podporuje partnerský prístup,
- vníma mládež ako dôležitého aktéra rozvoja spoločnosti,
- uznáva, že všetci mladí ľudia sú prínosom pre spoločnosť, a preto podporuje právo mladých ľudí participovať na príprave a vykonávaní politík, ktoré sa ich týkajú,

⁷ <https://pip-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/knowledge/-/ekcyp>

⁸ https://www.minedu.sk/data/files/8035_som_2018.pdf

- uznáva, že mladí ľudia nie sú homogénnou skupinou, a preto majú rôzne potreby, pôvod, životné situácie a záujmy. Podporuje činnosti a politiky, do ktorých budú začlenení všetci mladí ľudia, najmä tí, ktorí majú menej príležitostí,
- podporuje rodovú rovnosť a boj proti všetkým formám diskriminácie,
- vníma, že komplexné zabezpečenie miestnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži je nielen úlohou mesta Stará Ľubovňa a organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, ale aj mimovládneho a súkromného sektora, médií, vzdelávacích inštitúcií, rodiny, komunít, ako aj samotných detí a mládeže,
- podporuje rozvoj práce s deťmi a mládežou a politiky vo vzťahu k deťom a mládeži a na tento cieľ efektívne využíva prostriedky rozpočtu mesta,
- venuje osobitnú pozornosť ochrane a podpore detí a mládeže zo sociálne znevýhodneného prostredia (osamelé matky vychovávajúce deti, rozvedení rodičia s deťmi, nezamestnaní rodičia s deťmi a dospelávajúcou mládežou a pod.), pričom vytvára podmienky pre rozvoj preventívneho a podporného systému, zameraného nielen na ohrozené, problémové skupiny detí a mládeže a skupiny na okraji záujmu spoločnosti, ale aj na väčšinovú skupinu detí a mládeže, podporuje inklúziu,
- považuje mládež za schopnú prevziať zodpovednosť za smerovanie svojho života,
- ustanovuje na koordináciu práce s mládežou osobu, ktorá je bezúhonná a plánuje, usmerňuje a koordinuje prácu s mládežou vo vzťahu k pôsobnostiam obce alebo vyššieho územného celku v oblasti práce s mládežou. (Môže to byť zástupca organizácie, ktorá zo zákona zabezpečuje činnosti deťom a mládeži v ich voľnom čase napr. CVČ, prípadne organizácia, ktorá vytvorí pracovné miesto alebo poverí svojho zamestnanca touto úlohou.)

2. 3. Kľúčové oblasti miestnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži

V intenciách vyššie uvedeného Konceptia definuje víziu a tri oblasti podpory a práce s deťmi a mládežou v meste Stará Ľubovňa

VÍZIA

Mesto podporuje mládež v jej všestrannom osobnom rozvoji a rozvoji jej vedomostí, zručností a kompetencií.

OBLASTI PODPORY

1. Vzdelávanie, zamestnanosť, tvorivosť a podnikavosť, dobrovoľníctvo

2. Participácia, práca s mládežou, mládež a svet, medzinárodné dobrovoľníctvo

3. Inklúzia, životné prostredie, zdravie a životný štýl, dobrovoľníctvo

Vízia, Priority, Ciele Konceptie práce s mládežou (2020-2027)

2. 3. 1 Vzdelávanie, zamestnanosť, tvorivosť a podnikavosť, dobrovoľníctvo

Vízia	Priority	Ciele	Opatrenia
Mesto podporuje mládež v jej všestrannom osobnom rozvoji a rozvoji jej vedomostí, zručností a kompetencií	<ol style="list-style-type: none">1. Podpora rozvoja kompetencií a informovanosti zástupcov a koordinátorov ŽŠR2. Podpora spolupráce formálneho a neformálneho vzdelávania pri rozvoji kompetencií mladých ľudí3. Podpora dobrovoľ. aktivít v oblasti vzdelávania4. Podpora vzniku priestorov pre mladých ľudí na podporu ich tvorivosti5. Podpora propagácie dobrých príkladov z praxe	<ol style="list-style-type: none">1. Podporovať a iniciovať vzdelávanie a stretávanie koordinátorov ŽŠR a mladých lídrov2. Podporovať aktivity zamerané na rozvoj, vzdelávanie a pomoc mládežníckym štruktúram3. Podporiť a vytvoriť spoluprácu so zamestnávateľmi v meste Stará Ľubovňa4. Podporiť kariérne poradenstvo na školách	<ul style="list-style-type: none">- sieťovanie Žiackych školských rád základných škôl a stredných škôl,- propagácia prínosov a dopadov neformálneho vzdelávania,- podpora dobrovoľníckych aktivít mládeže a dlhodobého dobrovoľníctva,- podporiť neformálne vzdelávanie zamerané na podporu mladých pri výbere povolania,- podporiť aktivity pri informovanosti o možnostiach uplatnenia sa – spolupráca ZŠ, SŠ, VŠ, medzigeneračná spolupráca,- podporovať aktivity zamerané na stretávanie sa mladých ľudí s úspešnými mladými ľuďmi z praxe,- mapovanie a zviditeľňovanie organizácií pracujúcich s dobrovoľníctvom,- podpora koordinácie dobrovoľníckych aktivít,- podpora vzdelávacích aktivít zameraných na sebaopoznanie, zvládanie stresu a záťaže mladých ľudí.

2. 3. 2 Participácia, práca s mládežou, mládež a svet, medzinárodné dobrovoľníctvo

Vízia	Priority	Ciele	Opatrenia
<p>Mesto podporuje mládež v jej všestrannom osobnom rozvoji a rozvoji jej vedomostí, zručností a kompetencií</p>	<p>1. Mapovanie potrieb mladých ľudí a koordinácia práce s mládežou na úrovni mesta</p> <p>2. Mapovanie organizácií, inštitúcií a občianskych združení, ktoré pracujú s deťmi a mládežou na úrovni mesta</p> <p>3. Podpora spolupráce inštitúcií a subjektov, ktoré pôsobia v oblasti práce s mládežou</p>	<p>1. Rozvíjať formy participácie mládeže na verejnom živote</p> <p>2. Podporovať výchovu a vzdelávanie detí a mládeže k aktívnemu demokratickému občianstvu a podpora mladých lídrov</p> <p>4. Podporovať zvyšovanie informovanosti mládeže o organizáciách vysielajúcich mladých ľudí na zahraničné výmeny, dobrovoľnícku službu a podobne</p> <p>5. Podporovať podujatia a aktivity zamerané na zvyšovanie informovanosti o našej kultúre a iných kultúrach a o globálnych témach</p> <p>6. Podporovať projekty spolupráce mládeže s partnerskými mestami</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podpora existencie a vzdelávania koordinátorov práce s mládežou (profesionálneho pracovníka s mládežou, prvého kontaktu mladého človeka so samosprávou), - podpora učenia sa demokracii a participácii prostredníctvom žiackych školských rád s využitím neformálneho vzdelávania, - podpora Európskeho dialógu s mládežou (štruktúrovaného dialógu), - zvyšovanie informovanosti o existujúcich grantových programoch v oblasti mobility, - podpora rozvoja kľúčových kompetencií mladých ľudí (kritické myslenie, uvedomenie si súvislostí medzi vlastným konaním a globálnym dopadom, práca s informáciami, kritická reflexia médií a pod.) prostredníctvom neformálneho vzdelávania, - stretnutie mládeže s predstaviteľmi mesta minimálne v rámci Medzinárodného dňa detí, Dňa študentov a Medzinárodného dňa dobrovoľníctva (min. dvakrát do roka).

2. 3. 3 Inklúzia, životné prostredie, zdravie a životný štýl, dobrovoľníctvo

Vízia	Priority	Ciele	Opatrenia
<p>Mesto podporuje mládež v jej všestrannom osobnom rozvoji a rozvoji jej vedomostí, zručností a kompetencií</p>	<p>1. Rozvoj prevenčných aktivít a informovanosti v oblasti sociálnej inklúzie</p> <p>2. Rozvoj vzdelávania v aktuálnych témach (ako extrémizmus, sekty, xenofóbia a kyberšikana)</p> <p>3. Podpora environmentálnej výchovy a ochrany životného prostredia</p> <p>4. Podpora zdravia a zdravého životného štýlu a duševného zdravia mladých ľudí</p> <p>5. Podpora vytvárania podmienok na športovanie a realizáciu voľnočasových aktivít zameraných na zdravý životný štýl mladých ľudí</p>	<p>1. Zachovať systém podpory prevádzkovania športovísk na území mesta</p> <p>2. Zachovať a rozvíjať dotačné schémy zamerané na vytváranie príležitostí mladých ľudí na športové vyžitie a realizáciu voľnočasových aktivít</p> <p>3. Podporovať vytváranie podmienok na realizáciu aktivít zameraných na zdravie a zdravý životný štýl a tiež duševné zdravie mladých ľudí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podpora environmentálnej výchovy na školách, - rozvoj projektov zameraných na environmentálnu výchovu na celomestskej úrovni, - podpora prevenčných, propagačných a osvetových aktivít a motivácia mládeže najmä k riešeniu bežných environmentálnych problémov mesta – čiernych skládok a správneho separovania odpadov, - podpora kontrolných, prevenčných a osvetových aktivít policajného zboru.

3. Implementačná časť, realizácia a hodnotenie plnenia cieľov koncepcie

3. 1. Aktéri politiky práce s mládežou na miestnej úrovni

3. 1. 1 Obec na úseku starostlivosti o mládež:

(1) Obec na úseku starostlivosti o mládež:

- a) podporuje uskutočňovanie práce s mládežou na svojom území,
- b) vytvára podmienky na rozvoj práce s mládežou,
- c) podporuje činnosť zdravotne znevýhodnenej mládeže, mládeže zo sociálne znevýhodneného prostredia, mládeže z najmenej rozvinutých okresov a mládeže znevýhodnenej iným spôsobom,
- d) spolupracuje s fyzickými osobami a právnickými osobami uvedenými v § 15 ods. 2,
- e) podporuje zapojenie mládeže do dobrovoľníckej činnosti,
- f) podporuje spoluúčasť mládeže.

(2) Obec môže pri výkone samosprávy ustanoviť koordinátora práce s mládežou.

(3) Obec, ktorá bola vyhlásená za mesto, na úseku starostlivosti o mládež okrem pôsobností podľa odsekov 1 a 2 aj **vypracúva, uskutočňuje, aktualizuje koncepciu rozvoja práce s mládežou a vyhodnocuje jej plnenie.**

(Zdroj: §6 zákona č. 282/2008 Z. z. o podpore práce s mládežou a o zmene a doplnení zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov)

3. 1. 2 Inštitúcie a organizácie

Na miestnej úrovni mesta Stará Ľubovňa prácu s deťmi a mládežou zabezpečujú:

materské školy, základné školy, stredné odborné školy a gymnáziá, spojená škola, základná umelecká škola, centrum voľného času, mestský športový klub, športové kluby, Dom kultúry, cirkev, občianske združenia, Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, denný stacionár, turistický oddiel, zväzy, rôzne organizácie a súkromný sektor.

3. 1. 3 Komisia vzdelávania, kultúry a cestovného ruchu

- schvaľuje a pripomienkuje Akčný plán práce s mládežou na jednotlivé roky,
- spolupracuje s inštitúciami, tvorí, podáva návrhy, komunikuje, koordinuje, analyzuje súčasný stav, propaguje miestnu politiku vo vzťahu k deťom a mládeži a spolupracuje pritom s koordinátorom práce s mládežou mesta Stará Ľubovňa,
- vytvára podmienky na podporu systematickej práce s deťmi a mládežou mimo procesu formálneho vzdelávania a aktívneho využívania voľného času,
- zabezpečuje implementáciu a napĺňanie cieľov tejto koncepcie,
- posudzuje prijaté návrhy v oblasti tejto koncepcie a predkladá vlastné návrhy opatrení na realizáciu miestnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži,

- každé dva roky vyhodnocuje Akčný plán práce s mládežou v spolupráci s koordinátorom práce s mládežou mesta Stará Ľubovňa.

3. 1. 4 Koordinátor práce s mládežou:

- pracuje s deťmi a mládežou, s organizáciami zameranými na deti a mládež na území mesta Stará Ľubovňa, mapuje potreby mladých ľudí v meste, ich záujmy,
- vytvára analýzy pre potreby mesta Stará Ľubovňa týkajúce sa mládeže,
- koordinuje činnosť mládeže v rôznych štruktúrach /žiacky mestský parlament (zástupcovia ZŠ) a MPSL ako poradného orgánu primátora a poslancov MsZ pre oblasť práce s mládežou,
- zúčastňuje sa zasadnutí Komisie vzdelávania, kultúry a cestovného ruchu (ďalej len „Komisia“), predkladá pripomienky a návrhy, obhajuje záujmy mladých ľudí a ich potreby, pripravuje podklady pre rozhodovanie,
- vyhľadáva a propaguje možnosti a výzvy v oblasti detí a mládeže, akcie, podujatia, je kontaktnou osobou pre mladých ľudí vo vzťahu k mestu Stará Ľubovňa, napomáha im pri realizácii a vybavovaní potrebných dokumentov, informuje ich o štruktúre a schvaľovacích procesoch v pravidlách samosprávy,
- napomáha pri realizácii akcií a podujatí v meste Stará Ľubovňa, v prípade potreby je nápomocný a hľadá riešenia,
- vyžadava, sumarizuje a predkladá Komisii správy o činnosti v oblasti detí a mládeže a vyhodnotenie Akčného plánu pre prácu s mládežou v meste Stará Ľubovňa vždy za predchádzajúce 2 kalendárne roky a realizuje ich odporúčania,
- propaguje činnosť v oblasti práce s deťmi a mládežou a mládežníckej politiky,
- zastupuje mesto voči iným inštitúciám v oblasti práce s deťmi a mládežou, aktívne sa zúčastňuje alebo vysielá zástupcu, prípadne skupinu mladých ľudí na školenia, semináre, konferencie a iné podujatia, ktoré vedú k rozvoju práce s mládežou na území mesta Stará Ľubovňa.

3. 1. 5 Štruktúry žiackych a mládežníckych neformálnych skupín

Mládežnícky parlament mesta Stará Ľubovňa a žiacke školské rady na školách:

- skupiny mladých ľudí zložené zo zástupcov žiakov základných škôl mesta Stará Ľubovňa a 8-ročného Gymnázia T. Vansovej v SL vo veku 13+, študentov stredných škôl mesta Stará Ľubovňa a Cirk. gymnázia vo veku 15+, zástupcov študentov s trvalým pobytom v meste Stará Ľubovňa navštevujúcich strednú školu mimo mesta a dobrovoľných členov do veku 30 rokov,
- majú svoj štatút, nemajú právnu subjektivitu, riadi ich volený predseda,
- ich úlohou je:
 - a) pravidelne sa stretávať, podieľať sa na organizovaní podujatí pre svojich rovesníkov, ktoré organizuje v spolupráci s mestom Stará Ľubovňa,
 - b) realizovať dobrovoľnícke aktivity,
 - c) organizovať vlastné podujatia pre mládež v meste Stará Ľubovňa,
 - d) pripravovať a realizovať mládežnícke projekty, presadzovať vytvorenie podmienok na vzdelávanie a aktívne trávenie voľného času, ktoré zodpovedá súčasným požiadavkám,
 - e) zúčastňovať sa neformálneho vzdelávania,
 - f) podporovať participáciu študentov v samosprávnych štruktúrach.

3. 2 Implementácia aktivít a plán konkrétnych aktivít v daných oblastiach, akčný plán

Ku koncepcii patrí a jej neoddeliteľnú súčasť tvorí **Akčný plán práce s mládežou** mesta Stará Ľubovňa na dva kalendárne roky a jeho vyhodnocovanie. Na vypracovaní Akčného plánu sa spolupodieľajú zástupcovia žiackeho a mládežníckeho parlamentu a koordinátor práce s mládežou mesta Stará Ľubovňa. Právo pripomienkovať Akčný plán majú poslanci MsZ, členovia Komisie vzdelávania, kultúry a cestovného ruchu, Komisie športu a mládeže a zástupcovia organizácií pracujúcich s mládežou. Schválenie Akčného plánu na dva kalendárne roky sa uskutoční na zasadnutí Komisie v novembri na nasledujúci kalendárny rok. Vyhodnotenie zabezpečí koordinátor práce s mládežou a predloží Komisii spravidla v januári za predchádzajúci kalendárny rok. Prezentácia výsledkov činnosti môže byť zaradená i priebežne do aktivít samosprávy v súčinnosti so zástupcami parlamentov mesta Stará Ľubovňa.

3. 3 Indikátory hodnotenia výsledku aktivít

- kvalitná práca s mládežou by mala byť aktívne inkluzívna, otvorená všetkým skupinám mladých ľudí,
- kvalitná práca s mládežou by mala byť založená na dobrovoľnej a aktívnej účasti, motivácii a zodpovednosti mladých ľudí,
- kvalitná práca s mládežou by mala byť plánovaná, realizovaná a vyhodnocovaná spoločne s mladými ľuďmi,
- kvalitná práca s mládežou by mala byť založená na neformálnom a informálnom učení.

3. 3. 1 Kvantitatívne ukazovatele:

- počet a štatistika zrealizovaných aktivít zameraných na konkrétne oblasti koncepcie,
- počet a štatistika prípravných stretnutí mládeže a stretnutí Mládežníckeho parlamentu mesta SĽ, zástupcov Žiackych školských rád jednotlivých škôl na území mesta SĽ,
- počet a štatistika workshopov a školení neformálneho vzdelávania,
- počet mladých ľudí zapojených do jednotlivých aktivít,
- počet preškolených mladých ľudí,
- počet dobrovoľníckych projektov,
- počet získaných grantov a projektov za daný rok,
- dĺžka trvania aktivít.

3. 3. 2 Kvalitatívne ukazovatele:

- meranie aktivít dotazníkmi zameranými na ukazovatele pred a po skončení aktivít,
- pozorovanie, ktoré vykonáva koordinátor a zaznamenávanie výsledkov pozorovania počas aktivít,
- miera zapojenia účastníkov do procesu,
- počet aktivít, na ktorých príprave mládež participovala,
- pozorovanie a hodnotenie vykonávané účastníkmi, zaznamenanie výsledkov pozorovania,
- pozorovanie a hodnotenie realizované nezávislým pozorovateľom,
- štruktúrovaný dialóg a zaznamenanie výstupov z neho,
- riadené rozhovory a diskusie na danú tému a zaznamenanie výstupov,
- spätná väzba.

3. 3. 3 Analýza výsledkov

Dané ukazovatele môžeme kombinovať s ohľadom na cieľové skupiny. Analýza môže pomôcť k identifikácii toho, v čom sa môžeme zlepšiť a posunúť. Spočíva v kladení správnych otázok, až kým nezistíme:

- ako a do akej miery, prípadne v čom sa skutočnosť zhoduje s indikátormi,
- prečo sme dosiahli tento výsledok,
- ktoré faktory boli rozhodujúce,
- čo by viedlo k lepšiemu výsledku, v čom sa vieme zlepšiť.

Záver

Koncepcia práce s mládežou mesta Stará Ľubovňa je otvorený dokument, ktorý je možné aktualizovať podľa potreby. Neoddeliteľnú súčasť tvorí Akčný plán.

Mesto Stará Ľubovňa pri vykonávaní samosprávnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži spolupracuje so školami a školskými zariadeniami, orgánmi štátnej správy, obcami, mestami, mimovládnyimi organizáciami, zamestnávateľmi a ďalšími aktérmi na svojom území a podporuje synergiu opatrení v jednotlivých oblastiach rozvoja práce s mládežou.

Práca s mládežou je neustále meniaci sa aktívny proces, na ktorého vývoj majú vplyv rôzne faktory.

Veríme, že tento dokument bude prínosom a nosným dokumentom pre prácu s mládežou v meste Stará Ľubovňa a stanoví základný pilier jej smerovania. Taktiež dúfame, že ústredné orgány štátu pripraví mestám a obciam dobré legislatívne podmienky a zvýšia aj finančnú podporu práce s deťmi a mládežou na miestnej úrovni.

PRÍLOHY:

1.Zoznam zástupcov spolupodieľajúcich sa na dokumente

1. Zástupcovia Mládežníckeho parlamentu mesta SL
Peter Kollár
Roland Urban
Ema Kollárová
Adrián Jacko
Jana Hrebíková
2. Zástupcovia ŽŠR – ZŠ na Levočskej ul.,
Komenského ul.,
SŠ – OA, SOŠT,
Gymnázium T. Vansovej,
Cirkevné gymnázium sv. Mikuláša
3. Adrea Stašenková,
4. Juraj Kormaník,
5. Kristína Poperníková, CVČ
6. Marta Hanečáková, CVČ
7. Anna Nemergutová, ÚPSVaR
8. Milan Ženčuch, OR PZ SL
9. Elena Vranovská, Ľubovnianska knižnica
10. Petra Líšková, Ľubovnianske múzeum
11. Martina Melkovičová, Gymnázium T. Vansovej
12. Eva Kollárová, mesto Stará Ľubovňa
13. Bohuslav Tyrpák, DHZ
14. Peter Karaš člen komisie športu a mládeže

Štatistika počtu žijúcich detí a mládeže v meste Stará Ľubovňa, rok 2018

Vek Stará Ľubovňa	Počet	Vek Slovensko	Počet
14	203	14	52 769
15	181	15	51 202
16	188	16	51 157
17	183	17	53 240
18	197	18	55 424
19	198	19	56 357
20	228	20	57 677
21	219	21	59 169
22	197	22	60 443
23	225	23	63 503
24	261	24	69 218
25	292	25	73 087
26	309	26	75 448
27	318	27	77 864
28	304	28	78 499
29	312	29	79 733
30	303	30	81 311
CELKOM	4 119		1 096 101